

INTERNATIONAL JOURNAL OF
EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES

IJEMS

REFEREED JOURNAL

YEAR: 4, (OCTOBER 2026), VOL: 2, ISSUE: 2

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 4, VOL: 2, ISSUE: 2

Editör
Yakup Hüsameddin ÖZTÜRK

Kapak Tasarımı
Nihat YALDIZ

Mizanpaj, Yazım ve Teknik Editörler
Doç. Dr. Ömer Faruk KADAN

ISSN NO: 2980-2350
Yayın Tarihi: 20 Ekim 2026

Doi No
<https://zenodo.org/badge/DOI/10.5281/zenodo.10561960.svg>

License

Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası

İletişim:

+90 552 592 21 61

e – posta:

doguakdenizarastirmaları1@gmail.com

Web Adres: www.tarihburada.com

Note: All kinds of administrative, academic and legal responsibilities of the articles belong to the article authors.

PURPOSE AND SCOPE

International Journal of Eastern Mediterranean Studies is an international peer-reviewed academic journal published three times a year (January-June-December) starting from January 2024. The journal may also publish a special issue once a year. The journal is an academic journal and aims to share qualified research and review articles in all fields of History and Literature, as well as Social - Cultural Studies, with the scientific world.

The special purpose of the International Journal of Eastern Mediterranean Studies is to highlight articles related to master's and doctoral studies completed in the field of History, unlike other journals published in our country.

Its general purpose is to promote newly completed master's and doctoral studies and to organize science conversations that will highlight priority information that will enable them to participate in scientific life, and to publish these conversations on the website www.tarihburada.com.

Our magazine is a digital publication and is not in print.

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 4, VOL: 2, ISSUE: 2
EDITORIAL BOARD

Abay Kabakbayevich DUİSEN BAYEV	Kazakistan
Abdulqodir TOSHQULOV	Özbekistan
Adem ÇALIŞKAN	Türkiye
Ahmet Haşimi	Türkiye
Ali TOPÇUK	Azerbaycan
Arpad HORNYAK	Macaristan
Ateş AHMETLİ	Almanya
Aynur KHUZHAKHMETOV	Başkurdistan
Ayşe ZAMACI	Türkiye
Bahar Bahridinovna TÖRAYEVA	Özbekistan
Bekezhan A. AKHAN	Kazakistan
Ercan YÜCEL	Türkiye
Evangelia BALTA	Yunanistan
Galip SAYILOV	Azerbaycan
Gulnoz KHALİYEVA	Özbekistan
Gülniz SATTAROVA	Özbekistan
Gülşen EMİNOVA	Azerbaycan
Haydar ÇORUH	Türkiye
Hüseyin BEYOĞLU	Irak
Igor Viktorivich TURİTSYN	Rusya
İlhami YURDAKUL	Türkiye
Kakajan JANBEKOV	Türkmenistan
Mehmet Yaşar ERTAŞ	Türkiye
Metin Ziya KÖSE	Türkiye
Moslem SARBAST	Macaristan
Muhtar MIROV	Kazakistan
Murat ULUSKAN	Türkiye
Naile HÜSEYNOVA	Azerbaycan

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 4, VOL: 2, ISSUE: 2

Necat KEVSEROĞLU	Irak
Nihat YALDIZ	Türkiye
Nübar HAKİMOVA	Azerbaycan
Obidjon SOFİYEV	Özbekistan
Oktaj HASANİ	Kosova
Radık GALİULLİN	Tataristan
Rahimmammet KÜRENOV	Türkmenistan
Redzeb SKRİJELJ	Serbia
Roza Zh. KURMANKULOVA	Kazakistan
Sanobar TO'LAGANAOVA	Özbekistan
Selim BEZERAJ	Kosova
Seyfeddin RZASOY	Azerbaycan
Svetlana Petrovna ANZOROVA	Rusya
Ülkü ÇALIŞKAN	Türkiye
WANG XU	Çin

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 4, VOL: 2, ISSUE: 2

İÇİNDEKİLER

ASİMETRİK TEHDİT ÇAĞINDA MİLLİ GÜVENLİK VE AKRAN ŞİDDETİ: ULUSLARARASI ODAKLARIN TOPLUMSAL SIZMA STRATEJİLERİ VE DEVLET YÖNETİMİNE ETKİLERİ	1
Yusuf POLAT	1

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 4, VOL: 2, ISSUE: 2

SAYIDA GÖREV ALAN HAKEMLER

Muhammet AĞTOPRAK
Kadriye KARA

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 4, VOL: 2, ISSUE: 2

DERGİNİN TARANDIĐI INDEXLER

Bu dergideki Makaleler Avrupa BirliĐi İndeksi

OpenAIRE

<https://zenodo.org/record/8190171>

ve Index Copernicus tarafından indekslenmektedir.

Dizine eklendi

 OpenAIRE

Topluluklar

 Ulusallararası Doğu Akdeniz Araştırmaları Dergisi

Detaylar

DOI
DOI 10.5281/zenodo.10166009

Kaynak tipi
Günlük

Yayımcı
Zenodo

Yayınlanan
Ulusallararası Doğu Akdeniz Araştırmaları Dergisi,
ISSN: 2980-2350, 2023.

INDEX COPERNICUS ICI World of Journals ICI Journals Master List ICI World of Papers

Sorting

Search Results

 Journal title: International Journal of Eastern Mediterranean Studies
ISSN: 2980-2350
GICID: n/d
Country / Language: TR / n/d
Publisher: n/d
Deposited publications: 0 > Full text: 0% | Abstract: 0% | Keywords: 0% | References: 0%

INTERNATIONAL JOURNAL OF EASTERN MEDITERRANEAN STUDIES
REFEREED JOURNAL
ISSN NO: 2980-2350
YEAR: 4, VOL: 2, ISSUE: 2

**ASİMETRİK TEHDİT ÇAĞINDA MİLLİ GÜVENLİK
VE AKRAN ŞİDDETİ: ULUSLARARASI
ODAKLARIN TOPLUMSAL SIZMA STRATEJİLERİ
VE DEVLET YÖNETİMİNE ETKİLERİ**
Stratejik ve Sosyo-Politik İnceleme Makalesi

Yusuf POLAT

Öğretmen, Söğüt Gazipaşa İlkokulu, ysf_plt240@hotmail.com, ORCID: 0009-0002-3023-7802

Atıf: Yusuf Polat, “Asimetrik Tehdit Çağında Milli Güvenlik Ve Akran Şiddeti: Uluslararası Odakların Toplumsal Sızma Stratejileri Ve Devlet Yönetimine Etkileri”, *International Journal of Eastern Mediterranean Studies*, Yıl: 2026, Cilt: 2, Sayı: 2, s. 1-10.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.23593592>

Atıf: POLAT, Y. (2026). Asimetrik Tehdit Çağında Milli Güvenlik Ve Akran Şiddeti: Uluslararası Odakların Toplumsal Sızma Stratejileri Ve Devlet Yönetimine Etkileri. *International Journal of Eastern Mediterranean Studies*, 2(2), 1–10.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.23593592>

ÖZET

Son dönemde Türkiye’de ve küresel ölçekte meydana gelen okullardaki akran odaklı silahlı şiddet eylemleri, klasik kriminal yaklaşımların ötesinde, uluslararası jeopolitik rekabetin yeni bir boyutu olarak karşımıza çıkmaktadır. Küresel aktörlerin doğrudan askeri müdahaleler veya geleneksel vekalet savaşları yerine ülkelerin iç sosyal dinamiklerini hedef alarak toplumsal huzursuzluk yaratma stratejileri, 'zayıf kanat' olarak adlandırılan hassas bireysel kitlelerin manipülasyonuna dayanmaktadır. Türkiye'nin savunma sanayii, bölgesel nüfuz ve uluslararası güvenlik alanında katettiği mesafe, ülkeyi küresel güç kartellerinin dolaylı ve asimetrik hedefi haline getirmiştir. Bu çalışmada, bireysel gibi görünen fakat metodolojisi ve yayılım hızıyla sistemik bir nitelik taşıyan akran şiddetinin arkasındaki uluslararası odakların kurgusal rolü incelenmektedir. Çalışmanın temel hipotezi; uluslararası suç şebekeleri ve stratejik güç merkezlerinin, ülkelerin potansiyel iç fay hatlarını harekete geçirerek her bir ferdi suç makinesine dönüştürebilecek dijital ve sosyal programlamalar uyguladığı yönündedir. Bu mekanizma vasıtasıyla, hedeflenen devletlerin iç güvenlik dengeleri sarsılmakta, hükümetler kamuoyu nezdinde otorite kaybına uğratılmakta, töhmet altında bırakılmakta ve uluslararası diplomasi ile güvenlik politikalarında istenilen çizgiye çekilmek istenmektedir. Makalede, dijital manipülasyon ağları, hibrit savaş doktrinleri ve psikolojik harp teknikleri disiplinlerarası bir yaklaşımla analiz edilerek; bu tür eylemlerin devlet mekanizmasını vesayet altına alma ve siyasi iradeyi işlevsizleştirme yönündeki stratejik hedefleri ortaya konulmaktadır. Sonuç olarak, tehdidin kaynağına yönelik siber takip, dijital sınır güvenliği, toplumsal psikososyal direnç ve stratejik iletişim mekanizmalarını kapsayan bütüncül bir milli güvenlik mimarisinin gerekliliği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Asimetri, Güvenlik, Manipülasyon, Şiddet, Vesayet.*

ABSTRACT

In recent years, school-based peer violence involving firearms in Türkiye and across various global jurisdictions has emerged not merely as isolated criminal acts, but as a novel dimension of international geopolitical warfare. Rather than resorting to direct military intervention or conventional proxy warfare, global power centers increasingly target domestic social dynamics to induce systemic instability by manipulating vulnerable populations—a strategy termed the 'weak flank' doctrine. Türkiye's advancing defense industry, expanding regional influence, and elevated status in global security architectures have rendered it a key target for indirect asymmetric operations orchestrated by global cartels. This paper examines the strategic architecture underlying apparently isolated youth violence, positing that international power clusters and organized transnational crime syndicates deploy digital and psychological programming to transform vulnerable individuals into instrumentalized agents of chaos. Through these mechanisms, adversary networks seek to destabilize domestic security, erode public trust in state authority, undermine governmental legitimacy, and subsequently exert policy leverage over target nations in international arenas. By integrating frameworks of hybrid warfare, cybernetic manipulation, and psychological operations, this study delineates how structured violent incidents are leveraged to subvert state governance and constrain sovereign decision-making. Ultimately, the paper underscores the imperative of establishing a comprehensive national defense posture encompassing cyber intelligence, social resilience models, and strategic communication capabilities to counteract these asymmetric subversion tactics.

Keywords: *Asymmetry, Security, Manipulation, Violence, Tutelage.*

1. GİRİŞ: KÜRESEL GÜÇ DENGELERİ VE YENİ NESİL ASİMETRİK TEHDİT PARAMETRELERİ

21. yüzyılın jeopolitik denklemi, klasik harp prensiplerinin ötesine geçerek hibrit ve asimetrik mücadele yöntemlerinin egemen olduğu küresel bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Uluslararası sistemde aktörlerin birbirleriyle olan rekabeti, doğrudan askeri çatışmaların getirdiği yüksek insani ve ekonomik maliyetler ile uluslararası hukuk yaptırımları sebebiyle, kapalı ve örtülü operasyonel mekanizmalar üzerinden yürütülmektedir. Bu bağlamda, hedef alınan ülkelerin iç dinamiklerini sarsmak, toplumsal güven hissini zedelemek ve siyasi otoriteleri meşruiyet krizine sürüklemek amacıyla geliştirilen yeni stratejiler, doğrudan milli bünyenin en hassas ve savunmasız katmanlarını hedef almaktadır. Türkiye'nin son yıllarda savunma sanayiinde yakaladığı tam bağımsızlık vizyonu, terörle mücadelede geliştirdiği sınır ötesi önleyici güvenlik doktrinleri ve uluslararası alandaki proaktif dış politikası, ülkeyi küresel güç odaklarının ve uluslararası suç kartellerinin dolaylı ama son derece tehlikeli hedeflerinden biri haline getirmiştir.

Geleneksel vesayet odakları, konvansiyonel terör unsurları ve yapılandırılmış suç örgütlerinin devletin kararlı mücadelesiyle büyük oranda etkisiz hale getirilmesi neticesinde, uluslararası şebekeler Türkiye üzerinde baskı kurabilmek adına yeni operasyonel alanlar açma ihtiyacı duymuşlardır. Bu yeni alan, ülkelerin 'zayıf kanadı' olarak adlandırılan, dijital mecralarla yoğun etkileşim içinde bulunan, kimlik arayışındaki ve sosyo-psikolojik açıdan hassas genç nüfusun manipüle edilmesidir. Son zamanlarda gerek dünya genelinde gerekse Türkiye'de gözlemlenen ve akranlar arası silahlı eylemler şeklinde tezahür eden şiddet olayları, yalnızca münferit psikolojik rahatsızlıkların veya bireysel uyumsuzlukların bir sonucu olarak görülemez. Aksine bu eylemler, metodolojisi, dijital ağlar üzerindeki kurgulanma biçimi ve kamuoyunda oluşturduğu kırıma ile uluslararası güç odaklarının kurguladığı derinlikli bir sızma, yönlendirme ve toplumsal mühendislik projesinin çıktısı niteliğindedir.

Uluslararası ilişkiler literatüründe 'hibrit savaş' veya 'asimetrik müdahale' olarak adlandırılan bu yaklaşım, devletlerin doğrudan resmi kurumlarına saldırmak yerine, toplumun kılcal damarlarına nüfuz ederek içten dışa doğru bir çöküş veya kriz dalgası yaratmayı amaçlar. Ülkelerin kendi potansiyel suç örgütlerinin organize edilerek sahaya sürülmesi dönemi geride kalmış, bunun yerine doğrudan milli kaynaklara, eğitim kurumlarına ve genç fertlere odaklanılarak her bir bireyin potansiyel bir eylem aracına dönüştürülebileceği sofistike programlamalar geliştirilmiştir. Bu tür eylemler, toplumda kitlesel bir güvensizlik, korku ve kaos atmosferi meydana getirerek hükümetleri aciz göstermeyi, devlet mekanizmalarını töhmet altında bırakmayı ve siyasi iradeyi uluslararası alanda istenilen tavizleri vermeye zorlamayı hedeflemektedir.

Bu makalenin temel amacı; Türkiye'de ve dünyada artış gösteren akran odaklı şiddet eylemlerinin arkasındaki stratejik kurguyu, uluslararası odakların toplumsal sızma yöntemlerini ve bu durumun devlet yönetimi ile milli güvenlik üzerindeki etkilerini disiplinlerarası bir yaklaşımla analiz etmektir. Çalışma kapsamında; 'zayıf kanat' stratejisi, dijital psikolojik harp teknikleri, hükümetleri töhmet altında bırakma mekanizmaları ve Türkiye'nin artan itibarına karşı geliştirilen asimetrik reaksiyonlar detaylıca incelenecek; son bölümde ise bu tehditlere karşı uygulanması gereken bütüncül milli güvenlik ve psikososyal direnç modeli ortaya konulacaktır.

2. "ZAYIF KANAT" STRATEJİSİ: BİREYLERİN SUÇ MAKİNESİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ VE DİJİTAL MANİPÜLASYON

Uluslararası güç odaklarının ve küresel suç kartellerinin hedef ülkeler üzerinde uyguladığı en kritik operasyonel yöntemlerden biri 'zayıf kanat' doktrini'dir. Bu doktrin, konvansiyonel savunma hatlarının veya güçlü devlet kurumlarının doğrudan hedef alınması yerine, toplumun güvenlik şemsiyesi altında en az korunan, manipülasyona açık ve dijital mecralara bağımlı genç nüfus kesimlerine odaklanmaktadır. Geleneksel suç ve terör örgütlenmelerinde hiyerarşik bir yapı, emir-komuta zinciri ve belirgin bir ideolojik aidiyet bulunurken, günümüz asimetrik tehditlerinde bu yapılar yerini algoritma tabanlı, dağınık ve merkezleştirilmiş yönlendirme ağlarına bırakmıştır (Aras, 2018, s. 45).

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Bireylerin adım adım birer eylem aracına dönüştürülmesi süreci, dijital oyun platformları, karanlık web (Dark Web) mecraları, anonim mesajlaşma grupları ve sosyal medya algoritmaları üzerinden yürütülmektedir. Bu mecralarda yalnızlaşmış, aidiyet duygusu zayıflamış, öfke ve kimlik krizleri yaşayan gençler tespit edilmekte ve özel olarak geliştirilmiş psikolojik telkin tekniklerine tabi tutulmaktadır. Bireye ilk aşamada masum görünen dijital görevler verilmekte, ardından bu görevler kademeli olarak şiddet içerikli eylemlere ve radikal davranışlara dönüştürülmektedir. Ödüllendirme ve ceza algısının dijital simülasyonlarla yönetildiği bu süreç, bireyin gerçeklikle olan bağıını kopararak onu tamamen yönlendirilebilir bir 'suç makinesi' haline getirmektedir (Kaya & Demir, 2020, s. 89).

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Bu stratejinin en tehlikeli boyutu, eylemi gerçekleştiren bireyin resmi kayıtlarda herhangi bir suç örgütü, terör grubu veya uluslararası şebeke ile doğrudan bağlantısının bulunmamasıdır. Dışarıdan bakıldığında eylem tamamen 'münferit bir psikolojik kriz' veya 'akran zorbalığı' gibi algılanmakta, böylece eylemin arkasındaki uluslararası aklın ve kurgunun üstü örtülmektedir. Oysa kullanılan yöntem, eylem öncesi hazırlık süreçleri, silah veya mühimmat teminindeki yönlendirmeler ve eylemin sosyal medyada yayılma biçimi incelendiğinde; olayın sıradan bir bireysel cinnet hali değil, profesyonelce kurgulanmış bir asimetrik harp operasyonu olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır (Erdoğan, 2021, s. 112).

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde

çalıştırılması gerekmektedir.

Geleneksel suç örgütlerinin aksine, bu küresel ağlar milli kaynakları ve insan kaynağını doğrudan hedef alarak ülkenin geleceğini temsil eden gençliği zehirlemeyi amaçlamaktadır. Eğitim kurumlarının birer şiddet alanına dönüşmesi, toplumun en temel güven alanı olan okullara karşı duyulan inancı sarsmakta ve ailelerde derin bir travma yaratmaktadır. Böylelikle hedef ülkenin insan sermayesi henüz yetişme aşamasında tahrip edilmekte, toplumsal doku içten içe çürütülerek gelecekteki olası krizlere karşı savunmasız bırakılmaktadır.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapımcıların bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

3. ULUSLARARASI KARTELLER VE SİYASETİ ŞEKİLLENDİRME MANİVALASI: HÜKÜMETLERİ TÖHMET ALTINDA BIRAKMA

Küresel güç odaklarının ve uluslararası suç şebekelerinin akran şiddeti ve okul saldırıları üzerinden uluşmak istediği temel stratejik hedef, hedeflenen ülkelerdeki siyasi iradeyi işlevsizleştirmek ve hükümetleri kamuoyu nezdinde ciddi bir meşruiyet krizine sokmaktır. Bir devlette en temel varlık sebebi kamu düzenini ve vatandaşların can güvenliğini sağlamaktır. Özellikle çocukların ve gençlerin eğitim gördüğü alanlarda meydana gelen tırmandırılmış şiddet eylemleri, toplumda devlete karşı derin bir güvensizlik ve acziyet algısı oluşturmaktadır (Yılmaz, 2019, s. 204).

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapımcıların bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Bu eylemler sonrasında devreye sokulan medya operasyonları, dezenformasyon kampanyaları ve sosyal medya bot hesapları vasıtasıyla; olaylar hızla siyasi iktidarın güvenlik politikalarının başarısızlığı olarak sunulmaktadır. Hükümetler, kamuoyunda oluşan büyük tepki ve duygusal infial karşısında savunma pozisyonuna geçmeye zorlanmakta, iç güvenlik önceliklerini yeniden düzenlemek zorunda bırakılmaktadır. Bu durum, siyasi yönetimin enerjisini ve kaynaklarını stratejik hamlelerden çekerek iç kriz yönetimine odaklamasına yol açmakta, dolayısıyla devlet mekanizması işlevsizleştirilmektedir.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapımcıların bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Uluslararası karteller ve stratejik güç odakları, hükümetleri töhmet altında bırakarak uluslararası diplomasi masasında kendi ajandalarını dikte ettirme imkanı bulmaktadır. 'İç güvenliğini dahi sağlayamayan', 'çocuklarını koruyamayan' bir ülke imajı uluslararası basında işlenerek, hedef devletin diplomatik gücü ve uluslararası saygınlığı geriletilmektedir. Bu yöntem, doğrudan askeri yaptırım veya ambargo uygulamak yerine, hedef ülkeyi kendi iç sosyolojik sorunlarıyla boğarak uluslararası alanda yalnızlaştırma ve taviz vermeye zorlama manivelası olarak kullanılmaktadır (USAM, 2023, s. 45).

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Ayrıca, bu tür eylemler üzerinden toplumdaki farklı kesimler arasındaki fay hatları tetiklenmekte, idari kurumlar ile vatandaşlar karşı karşıya getirilmektedir. Kamu otoritesinin zayıfladığı algısı yaratılarak, toplumun radikal çözümlere veya alternatif güvenlik arayışlarına yönelmesi teşvik edilmektedir. Bu durum, devletin egemenlik hakkına ve hukuk düzenine karşı atılmış en ağır dolaylı adımlardan biridir.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

4. TÜRKİYE'NİN ARTAN İTİBARI VE GÜVENLİK DOKTRİNİNE KARŞI GELİŞTİRİLEN HİBRİT REAKSİYONLAR

Türkiye'nin özellikle son yıllarda savunma sanayiinde ulaştığı %80'i aşan yerlilik oranı, İHA/SİHA teknolojilerindeki küresel liderliği, Doğu Akdeniz, Kafkaslar ve Orta Doğu'daki proaktif ve bağımsız dış politikası, küresel güç dengelerini rahatsız eden stratejik bir boyuta ulaşmıştır. Türkiye, uluslararası organize suç örgütlerine, uyuşturucu kartellerine ve terör yapılanmalarına karşı yürüttüğü kararlı ve kesintisiz operasyonlarla, uluslararası alanda boy ölçüşebilecek ve bu şebekelerin operasyonel alanlarını daraltabilecek bir aktör konumuna yükselmiştir (Korkmaz, 2022, s. 145).

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Konvansiyonel araçlarla, ekonomik yaptırımlarla veya doğrudan terör örgütleri vasıtasıyla Türkiye'ye geri adım attıramayan küresel odaklar, Türkiye'nin bu artan itibarını ve güvenlik kapasitesini kırmak amacıyla daha örtülü ve tespiti zor yöntemlere başvurmaktadır. Türkiye'de uzun süredir görülmeyen veya son derece nadir olan okullardaki akran şiddeti vakalarının son dönemde aniden zuhur etmesi ve belirli bir metodoloji dahilinde

yaygınlaşması, tesadüfi bir toplumsal sapma olarak değerlendirilemez.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Bu gelişmeler, Türkiye'nin yakaladığı stratejik ivmeyi ve toplumsal huzuru baltalamayı hedefleyen hibrit bir reaksiyondur. Türkiye'nin küresel ölçekteki olumlu imajını zedelemek, ülkeyi 'güvensiz' ve 'iç karışıklıklar yaşayan' bir bölge olarak tanımlamak, yabancı yatırımları ve turizmi olumsuz etkilemek bu stratejinin yan hedefleri arasındadır. Türkiye'nin güvenlik bürokrasisini iç meselelerle meşgul ederek, sınır ötesi hareketlerden ve uluslararası güvenlik işbirliklerinden alıkoymak hedeflenmektedir.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Görüldüğü üzere, Türkiye'nin bağımsız güvenlik doktrini ve küresel kartellere meydan okuyan duruşu, karşı cephede toplumsal yapıyı hedef alan asimetrik operasyonların dozunu artırmıştır. Milli kaynakların ve genç nüfusun bu yolla hedef alınması, doğrudan devletin bekasına ve geleceğine yönelik stratejik bir tehdit niteliği taşımaktadır.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

5. TOPLUMSAL DİRENÇ MİMARİSİ VE STRATEJİK MİLLİ GÜVENLİK MÜDAHALE MODELİ

Uluslararası odakların ve suç şebekelerinin toplumun kılcal damarlarına sızarak gerçekleştirdiği asimetrik operasyonlara karşı konvansiyonel güvenlik ve polisiyesel tedbirler tek başına yeterli olamamaktadır. Tehdidin niteliğine uygun olarak, dijital mecralardan aile yapısına, eğitim müfredatından siber istihbarata kadar geniş bir yelpazeyi kapsayan bütüncül bir 'Toplumsal Direnç Mimarisi'nin kurulması bir milli güvenlik zorunluluğudur.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

İlk olarak, siber uzaydaki güvenlik ve istihbarat kapasitesi en üst seviyeye çıkarılmalıdır. Karanlık web, kapalı mesajlaşma grupları ve yapay zeka destekli manipölasyon algoritmaları üzerinden yürütülen psikolojik telkin ve radikalleşme süreçleri, gelişmiş siber takip ve erken uyarı sistemleriyle tespit edilmeli, tehdit kaynağında etkisiz hale getirilmelidir. Dijital mecralarda çocukları ve gençleri hedef alan yasa dışı ağlara karşı uluslararası düzeyde hukuki ve teknik mücadele kararlılıkla sürdürülmelidir.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

İkinci olarak, eğitim kurumlarında ve sosyal alanda psikososyal koruma mekanizmaları yeniden yapılandırılmalıdır. Okullardaki rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri nicelik ve nitelik olarak artırılmalı, risk altındaki, yalnızlaşmış veya uyum sorunu yaşayan öğrenciler erken aşamada tespit edilerek özel destek programlarına alınmalıdır. Ailelerin ve eğitimcilerin dijital okuryazarlık ve siber tehditler konusundaki farkındalıkları artırılmalı, çocukların dijital dünyadaki ayak izlerini takip edebilecekleri araçlar geliştirilmelidir.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

Son olarak, devletin stratejik iletişim ve kriz yönetimi kapasitesi güçlendirilmelidir. Bu tür şiddet eylemleri sonrasında yürütülen dezenformasyon ve algı operasyonlarına karşı, kamuoyuna doğru ve şeffaf bilginin anında aktarılması sağlanmalı, toplumun devlete olan güveni pekiştirilmelidir. Toplumsal dayanışmayı ve milli bilinci güçlendirecek içerikler üretilerek, dış odakların toplumsal fay hatlarını kaşıma gayretleri boşa çıkarılmalıdır.

Bu durum, uluslararası güvenlik literatüründe ele alınan 'toplumsal kırılganlıkların araçsallaştırılması' ilkesiyle birebir örtüşmektedir. Güvenlik mimarlarının ve politika yapıcılarının bu tehditleri sıradan asayiş vakalarından ayırarak, doğrudan milli güvenlik konsepti çerçevesinde ele almaları stratejik bir zorunluluktur. Tehdidin küresel boyutu göz önüne alındığında, bölgesel işbirlikleri ve siber diplomasi kanallarının da aktif şekilde çalıştırılması gerekmektedir.

6. SONUÇ

Bu çalışmada; Türkiye'de ve dünyada tırmanış geçen okullardaki akran odaklı silahlı şiddet eylemlerinin, küresel güç kartelleri ve uluslararası odaklar tarafından kurgulanan asimetrik bir toplumsal mühendislik projesi olduğu hipotezi etrafında geniş boyutlu bir analiz sunulmuştur. Yapılan incelemeler neticesinde ortaya konulmuştur ki; uluslararası sistemde etkinliğini artıran, savunma sanayiinde bağımsızlaşan ve uluslararası suç şebekelerine karşı tavizsiz bir mücadele yürüten devletler, doğrudan askeri yollarla engellenemediklerinde iç sosyolojik dinamikleri üzerinden hedef alınmaktadırlar.

Uluslararası odakların 'zayıf kanat' doktrini çerçevesinde uyguladığı bu strateji, dijital ağlar ve manipülasyon teknikleri vasıtasıyla toplumun en hassas kesimi olan gençleri hedef almakta, her bir ferdi potansiyel bir eylem aracına dönüştürmeyi amaçlamaktadır. Bu yolla meydana getirilen kitlesel şiddet eylemleri, hükümetleri kamuoyu nezdinde töhmet altında bırakmayı, devlet otoritesini ve güvenliğini sorgulatmayı, nihayetinde ise hedeflenen ülkeyi uluslararası ilişkilerde ve stratejik kararlarda kendi çizgilerine çekmeyi hedeflemektedir.

Türkiye'nin bu yeni nesil hibrit ve asimetrik tehditlere karşı başarılı olabilmesi; siber istihbarat altyapısının güçlendirilmesine, eğitim ve aile odaklı psikososyal koruma ağlarının kurulmasına, dijital mecraların etkin denetimine ve toplumsal direncin en üst düzeyde tutulmasına bağlıdır. Münferit görünen şiddet eylemlerinin arkasındaki uluslararası aklın ve kurgunun doğru teşhis edilmesi, bu tehditlere karşı milli güvenlik doktrininin bütüncül bir anlayışla güncellenmesini sağlayacak ve Türkiye'nin bölgesel ile küresel alandaki kararlı yürüyüşünü güvence altına alacaktır.

Dipnotlar (Metin İçi Açıklamalar)

1. *Asimetrik tehdit kavramı, taraflar arasındaki güç, imkan ve yöntem farkının belirgin olduğu çatışma türlerini ifade etmekte olup; doğrudan askeri confrontation yerine toplumsal ve dijital alanları kapsar (Aras, 2018, s. 45).*
2. *'Zayıf Kanat' doktrini, bir devletin konvansiyonel savunma hatları yerine toplumsal yapısındaki hassas ve savunmasız grupları hedef alan örtülü psikolojik harp stratejisidir (Erdoğan, 2021, s. 112).*
3. *Siber algoritmik manipülasyon; kapalı dijital ağlar üzerinden bireylerin davranışsal kalıplarının değiştirilmesi ve radikalleştirilmesi sürecini kapsar (Kaya & Demir, 2020, s. 89).*
4. *Töhmet altında bırakma stratejisi, uluslararası sistemde hedef hükümetin halkı nezdinde güvenliğini sağlayamadığı algısını yaratarak siyasi meşruiyetini zayıflatmayı amaçlar (Yılmaz, 2019, s. 204).*

7. KAYNAKÇA

- Aras, B. (2018). Küresel siyasette asimetrik tehditler ve yeni güvenlik doktrinleri. *Güvenlik Çalışmaları Dergisi*, 12(2), 41-58.
- Erdoğan, M. (2021). *Hibrit savaş ve toplumsal mühendislik: 21. yüzyılda örtülü operasyonlar*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kaya, S., & Demir, A. (2020). Dijital ağlarda bireysel radikalleşme ve siber psikolojik harp mekanizmaları. *Siber Güvenlik ve Strateji Dergisi*, 5(1), 85-102.
- Korkmaz, E. (2022). Türkiye'nin savunma sanayii hamlesi ve uluslararası aktörlerin asimetrik reaksiyonları. *Savunma Bilimleri Dergisi*, 21(3), 145-168.
- Uluslararası Stratejik Araştırmalar Merkezi [USAM]. (2023). *Okullarda şiddet ve uluslararası siber yönlendirme ağları raporu*. İstanbul: USAM Yayınları.
- Yılmaz, H. (2019). *Devlet meşruiyeti ve algı operasyonları: Kamu düzeninin hedef alınması*. İstanbul: Avesta Yayınları.